

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Parlamentarne počitnice in položaj.

Za nekoliko časa ustavi je državni stroj svoje parlamentarno delovanje in so se državni poslanci podali na počitnice. Kmalu pa se bode pričelo delovanje deželnih zborov, katerih zasedanje se je zavleklo nekoliko vsled zborovanja državnega zbora.

Za nas Slovence imata mej deželnimi zbori le dva nekoliko večjo važnost, to je kranjski in pa goriški. V teh dveh je slovenski narod vsaj dostojno zastopan, akopram niti v jednom, niti v drugem tako, kakor bi se spodobilo. Na Kranjskem ima v velikem posestvu, katero voli neprimerno veliko število odposlancev, nemštvo še vedno svoje zavetišče. A nikakor ni opravičeno, da ima peščica nemško mislečih velikih posestnikov skoro tretjino vsega deželnega zastopstva.

Pri žalostnih naših domačih razmerah je to tembolj občutno, ker včasih ta mala peščica po svojih zastopnikih prav občutno lahko seže v rešitev jednega ali drugega važnega uprašanja ter si pridobi upliv, kateri ji nikakor ne pripada. Seveda to ne bode drugače, dokler bode veljal pri nas volilni

red, ki daje toliko predpravo privilegovani kasti velikih posestnikov, katerih večina se za zdaj še ogreva za nemštvo, katero ima poleg zastopnika Kočevskega mesta v njej jedino svojo zaslombo na Kranjskem.

V goriškem zboru si slovenski narod tudi še ni mogel pridobiti one večine, do katere bi imel pravico, ako se ozira na razmerje obeh narodnosti na Goriškem. Manj ali več seveda tudi tam ovira krivično sestavljeni volilni red, da Slovenci ne mogo prodreti do odločne večine, kakor bi jo morali imeti na vsak način.

V deželnih zastopih drugih dežel, kjer prebivajo Slovenci, pa je njih stanje uprav neznosno in so zastopniki naroda slovenskega zares pravi trpini in mučeniki, izročeni na milost in nemilost brezozirnim nasprotnikom, Nemcem in Italijanom. Žalostno je videti, kako malo uvaževanja ima kompaktna masa štajerskih Slovencev v deželnem zboru v Gradci, kjer ima primeroma tako malo število svojih zastopnikov, navzlic vsej probujenosti in politični zrelosti slovenskega prebivalstva, ki se zastoj bori proti krivičnemu volilnemu redu.

Isto tako neugodne razmere imajo Slovenci v deželnem zastopu v Trstu in še žalostneje v Celovcu. Na nobeni teh stranij se nam torej ne kaže posebno vesela prikazen in ni se nadejati, da bi se moglo zgoditi kaj uspešnega za slovenski narod, dokler se ne spremeni prav temeljito sedanjí naš položaj.

Izmej vnanjih zborov bode najvažnejše zasedanje deželnega zbora češkega. O tem bomo pa imeli priliko govoriti o svojem času.

Interpelacija

poslanca Spinčiča in tovarišev do Nj. ekscelence gospoda ministerskega predsednika kot vodjo ministertva notranjih zadev.

Podpisani poslanec Spinčič in tovariši stavili so dne 19. junija 1891. l. do Nj. ekscelence gospoda ministerskega predsednika kot vodjo ministertva notranjih zadev dve interpelaciji.

Jedna se je bavila z nezakonitimi dogodki o državnozbornskih volitvah meseca februarja in marca 1891. l. zlasti v poreškem okraju in z živim sodelovanjem nekaterih vladnih organov pri teh volitvah. Druga interpelacija bavila se je z nezakonitim ravnanjem privržencev italijanske stranke in nekaterih vladnih organov s slovanskim prebivalstvom te dežele. V tem pogledu navedli smo mnoge primere, navajajoč čas, kraj in imena delujočih ali vodečih oseb. Razen drugih stvari se je tudi naglašalo in dokazovalo, kako sovražno in pristransko postopa s Hrvati namestniški svetnik, vodja okrajnega glavarstva v Poreču in vladni zastopnik v deželnem zboru isterskem, vitez Ellusceg, in navedli so se napadi na slovanske poslance in na slovanskega člana deželnega odbora v Poreču.

Nadalje so bile stavljene dne 7. in dne 17. decembra 1891. l. do Nj. ekscelence dve drugi interpelaciji; jedna se je tikala volitve občinskega načelnika v Višnjaju, druga pa preganjanj Hrvatov in Slovencev v raznih mestih in krajih isterskih.

Nj. ekscelenci je tudi znano, da bi bila slovanska duhovščina, kateri očitajo italijanska stranka, tudi v tej zbornici, in nekateri vladni organi, da jo zadene glavna krivda za žalostne razmere v zapadni Istri, da bi bila ta duhovščina jako vesela, ako bi vlada poslala na lice mesta komisijo, v kateri ne bi bile v isterske zadeve zapletene osebe, in katera bi ondu preiskala vse pritožbe. Gotovo je, da bi bilo mogoče najti moze, ki bi navedli priče za vse v interpelaciji omenjene in druge analogne nezakonitosti, in ki bi podpirali visoko vlado, da se prepriča o istinitosti iznešenih pritožb.

Nj. ekscelence doznal bi o nezakonitostih, ki so se vršile zlasti o nadomestni volitvi državnozbornskega poslanca za zapadne okraje isterske in doznal bi za slučaje, ko so bili pri helem dnevu napadeni slovanski meščanje v mestih, ko so morali vsled neprestanih napadov zapustiti svoja stanovanja in pobegniti, re da bi se bilo zbok tega občno znanim napadalcem samo las zakrivil; slovanski meščanje vseh stanov so bili v mestih zmerjani, opsovani in preganjani, celo s kamni so za njimi metali,

LISTEK.

Predpustni podlistek.

Prezgodaj si se oglasil, predpustni podlistkar, slišimo reči od več strani. Predpustni podlistek naj bi se pisal šele koncem družega tedna, ko bode Kurentu že odklenkalo. Pri tem je nekoliko resnice, ampak le na videz, kajti prvič bi bil koncem družega tedna tak naslov podlistku sam na sebi protisloven, drugič bo pa v tem podlistku morda kaj povedanega, kar bi bilo za postni čas, ki je namenjen pobožnemu premišljevanju, nekako ne prav na svojem mestu. Povem namreč odkritosrčno, da sem ta listek, še predno sem ga spisal, namenil „Slovenskemu Narodu“ in ne „Slovincu“, in „Slovenski Narod“, saj to veste vsi, ima že toliko pregreh na sebi, da mu bo morala biti vsa skrb ves postni čas, ako noče, da bo dobil lesen križ pri Velikonočni spovedi. Za „Slovincu“ bom pa spisal podlistek v postu. Šel bom pa še prej do Andrejčka od „Nove Soče“, da mi bo posodil nekoliko taiste „žavbice“ s katero so tudi njega namazali, da je postal tako posten in ves drugačen, „da mu „Slovenec“ že vije venec“. Pregrešnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ in njegovim čit

tateljem pa priporočam, naj ob svojem času dotični podlistek v „Slovincu“ pazljivo prečitajo in s tem kažejo, da jim ne rojijo samo burke po glavi, ampak da najde tudi pametna in premišljena beseda pri njih pravo mesto. „Narodu“ bi celo svetoval, da bo dotični podlistek ponatnil, saj je skrajni čas, da prične k „Slovincu“ v šolo hoditi in da sebe in svoje čitatelje s časom privadi na ne preveč, ampak na premalo slano duševno hrano.

No! menim da bi bilo že dovolj povedanega, zakaj da se je ta podlistek še pred koncem predpustnega časa rodil in da bi pričel pripovedovati to, kar prav za prav nameravam. In vender ni tako, kajti glavni uzrok je ta, da predpustni čas ali bodisi predpustno veselje je pri nas v Ljubljani že minolo in kar še bo in celo „Sokolova“ maskarada, vse to ne bo nič in tako dolgo nič, dokler ne napravijo Ljubljanski jednoletni prostovolci „sub auspiciis deorum suorum“ zopet kak „élitebal“ v pravem pomenu besede.

Veste, ljubi ljudje na deželi, na ta ples je bila povabljen samo tako fina in imenitna gospoda, da sta celo „Laibacherico“ blek in finesa tako preslepila, da je predsednika našega deželnega sodišča še le dan kasneje zapazila mej navzočimi povabljenici. Ivan Hribar, častni meščan in odbornik stolnega mesta Ljubljanskega, deželni poslanec in sta-

rosta „Sokola“ ni našel milosti pred kritičnim ukusom tistih, ki so vabila sestavljali, in ni bil povabljen. Še sedaj govorijo o tem po mestu, jedni pravijo, da se gospod Hribar še joče, drugi pa da se smeje tej izbirčnosti. Jaz sem ga videl ko se je smejal, jokajočega pa ga nisem videl.

Uprašate radovedni, iz kakih mož je bil sestavljen ta volilni komité in kaki nazori so veljali in odločevali za vabila? Prav natančno vam na ta uprašanja ne morem odgovoriti, kajti moja malenkost sega komaj do podnožja te izborne in vzvišine modrosti. Le nekoliko glavnih vodil mi je znanih in slišal sem:

1.) Da vsi jednoletni prostovolci skupaj so imeli jedno polovico jednega celega glasu.

2.) Prava podlaga in neizogibni kažipot za vabljenje je bil imenik društvenikov kazine.

3.) Izključeni so bili vsi čitalničarji in milost našli so le taisti, ki imajo še kake druge zasluge nego je dostojanstvo sklopljeno z narodnostjo. Kakih posebnih zaslug se je zahtevalo od čitalničarjev, mi tudi ni znano, pač sem pa zvedel, kakovo preresetovanje je bilo o družih imenitnih osebah, ki so obveljale za ta „élitebal“. Na vrsto je prišel in predlagan je bil možak prve vrste, kar se tiče telesne obilnosti. Da bodi in da ne bodi povabljen, so se oddajali glasovi.

ne da bi se bilo — kolikor je znano — storilo kaj proti njim; kmetovalcem, ki so prišli s svojimi pridelki na semenj, odvzeli so to blago ter je pokončali, ne da bi bilo pristojno oblastvo proti temu kaj storilo; duhovnikom so grozili, psovali so jih in njih stanovanja s kamni ometavali, tako da ja niso mogli zapustiti niti tedaj, kadar so imeli duhovniška opravila; posamni žandarmi, ki ne poznajo ali nečejo poznati važne svoje naloge, provocirali so slovansko stanovništvo ter je zapeljavali v izgrede, braneč jim klicati „Živio“ in grozeč jim z zaporom. Brez pravnega povoda pridrvili so pogostoma v hiše, uklenili moše in mladeniče in je odgnali v zapor, a posamne, hrvatski stranki pripadajoče osebe denuncirali so sodišču kot hudodelce.

Znano je Nj. ekselenci, kà sodi javno mnenje slovanskega stanovništva v Istri, da je povod nezakonitostim in nasilstvom pristašev ital. stranke proti Slovanom baš vedenje posamnih vladnih organov, ki vse to dopuščajo; vsled tega nima slovansko stanovništvo nikakega zaupanja več do tistih organov, in stanovništvo kakor slovanski poslanci, ki poznajo isterske razmere, pričakujejo in žele od visoke osrednje vlade, da bodi vendar že konec mnogim tem nezakonitostim odposlavljeni v to svrhu nepristranskega komisarija ali pa takšno komisijo, ki bi preiskala razmere v zapadni Istri.

Ker na prej omenjene štiri interpelacije še ni bilo odgovora;

ker, kolikor je znano, še ni bil odposlan kakov nepristranski komisar ali takšna komisija, da preišče razmere v zapadni Istri — zlasti da se osvedoči o ravnani pristašev italijanske stranke v raznih mestih in krajih, kjer so ti pristaši kolikor toliko gosto naseljeni, kjer so razširjene nazori „Italije irredente“ in kjer so nastale prav barbarske in vandalične razmere;

ker so slovanska društva, — kakor društva „Čitaonica“ v Pulju, čegar prostori (ležeči sredi mesta) so bili od dne 31. decembra 1891 do dne 16. februarja 1892, ob času, ko so bili mnogi društveniki navzočni, petkrat napadeni in z ulice ometani s kamni, vrata zamazana, okna pa pobita — in tudi posamni Slovani, celo če so bili v uradnem poslu, kakor to dokazujejo zadnje dogodbe v Buzetu, večkrat izpostavljeni napadom tudi v najnovejši dobi;

ker se bode v kratkem začela zasedanja deželni zborov in tudi zasedanje deželnega zbora isterskega v Poreču, kjer so bili sploh vsi Hrvatje zlasti hrvatski in pa slovenski poslanci vsakovrstnim napadom izpostavljeni, in kjer je vodja ondote nega okrajnega glavarstva po svojem sovraštvu do Hrvatov in po dokazani svoji pristranosti znani namestniški svetoik vitez Ellusceg, ki bode, kakor se kaže, tudi letos opravljal funkcije vladnega zastopnika v deželnem zboru, usojajo se podpisanci uprašati Nj. ekscelenco gospoda ministerskega predsednika kot vodjo ministerstva notranjih zadev:

1. Jeli Nj. ekscelenca pri volji, odgovoriti na

Konec debate in različnega glasovanja naredil je za vse druge veljaven glas, ki je tako donel: „Ich kenne den sehr wohlgenährten Mann, er hat grosse Verdienste für die Aufräumung der pfarhöflichen Hühnersteigen. Der Mann ist pikant“ — in z globokejem glasom: „Er sei geladen“. In povabljen je bil on in povabljeni tudi njegove hčerke, za katere je oddala vse glasove polovica jednega glasu in ta pa že ve „zakaj in kako“.

Sto sreč, pa kaj bi rekel stotisoč in se več sreč je hotelo, da se je glavni svetilnik v dvorani na starem strelišču še le nekoliko dnij po tem „élitebalu“ utrgal in padel na tla. Pomislite, da vsaka glava, ki se je pod svetilnikom obnašala, je bila gotovo več vredna, kakor taiste, ki jih nosijo na svojih ramenih naši narodnjaki-odličnjaki. Ko bi bil svetilnik uničil glavo pikantnega moža in jednacij korifej, kaka škoda bi to bila za napredek in za človeštvo sploh!

Jaz sam tudi nisem bil povabljen, pa se nisem smejal kakor gospod Hribar, ampak v resnici sem solze točil. Sedaj pa, ako vse premislim in tudi to, da bi bilo lahko mogoče, da bi bil svetilnik meni na glavo pal in bi bila tako moja glava rešila drugo Bog ve koliko več vredno glavo, me pa taka milost obhaja in me solze tako zalivajo, da ne morem nič več pisati in samo še vzdihnem: Bog in modre glave že vejo, kaj delajo!

Objokanec.

interpelaciji z dne 19. junija in na interpelaciji z dne 7. in 17. decembra 1891., ako pa ne, jeli hoče Nj. ekscelenca povedati uzroke, iz katerih neče odgovoriti?

2. Je-li Nj. ekscelenca pri volji ukreniti, da nepristransk komisar ali takšna komisija strogo preišče razmere v zapadni Istri?

3. So-li Nj. ekscelenci znani napadi na slovansko bralno društvo „Čitaonica“ v Pulju v minolih mesecih december in januarij in v tekočem mesecu, in zadnji napadi na posamne Slovane v Buzetu kakor tudi napadi na uradne osebe, in kaj misli storiti Nj. ekscelenca, da se takšni napadi ne bodo ponovili?

4. Kaj je Nj. ekscelenca ukrenil, da bodo slovanski poslanci za časa bodočega zasedanja deželnega zbora varni in brez skrbi za svojo osebno prostost, in da bode vlado v deželnem zboru zastopal nepristransk uradnik?

Na Dunaji, dné 20. februarja 1892.

Spinčić, dr. Vašaty, Vobanka, Teklý, Krumbholz, dr. Slavík, Mixa, dr. Kaizl, dr. Blažek, doktor Kramar, Doležal, Eim, Formánek, dr. Slama, Perić, Bianchini, dr. Engel, dr. Lang, dr. Brzorad, Purgart, Sokol, Kaftan, dr. Masaryk, dr. Pacák, Čestmir, Lang, dr. Gregorec?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. februarja.

Češke razmere.

Češko plemstvo še ni dospelo tako daleč, da bi mogli biti z njim zadovoljni pravi češki rodoljube. Zato pa tudi ne neha novinarska polemika mej glasili Mladočehov in plemstva. Nekateri listi slavili so te dni fevdalne plemiče kot „podporo in zaslombo naroda češkega.“ Na to odgovarjajo „Narodni Listy“ ter pravijo: „fevdalno plemstvo nima za narod češki nikakega pomena. Ako se vladi poljubi, da pusti zginiti fevdalno plemstvo in da razpusti deželni zbor češki, sestavi lahko novo nemško-liberalno večino. — Na take zaveznike pa, kateri životarijo od vladne milosti, se narodu češkemu ni zanašati. — „Narodni Listy“ napadajo tudi Dunajskega nadškofa Grušo, ki je sovražnik češkim propovedim, trdeč, da skuša on z nemškim bičem izgnati Čeha iz katoliške cerkve, da pa vzlic temu Čehov ne bo ugnal v kozji rog.

Novi guverner Reški.

Mnogoletni Reški guverner, grof Avgust Zichy, ostavil bode svoje mesto, katero bo zasel mladi grof Ludovik Batthyanyi. Za grofov Zichyjem ne bode nihče žaloval, akopram ga z guvernerskega stola ni pahnila nespretnost in breztaknost njegova, ampak le nasprotstvo trgovinskega ministra ogerskega, Barossa. Zichy zameril se je italijanskim patricijem, zameril se je pa tudi hrvatski stranki in to je uporabil njegov protivnik Barosa proti njemu, Novi guverner Reški, grof Ludovik Batthyanyi, je še mlad mož, a v političnih krogih madjarskih zelo obljubljen, saj je unuk grofa Ludovika Batthyanyi, ki je bil ogerski ministerski predsednik l. 1848. in svak grofa Julija Andrassyja. Da bode deloval na novem svojem mestu v madjarskem zmislu, ni treba še posebe naglašati.

Avstrija in Srbija.

Pogajanja zaradi trgovinske pogodbe mej Avstro-Ogersko in sosedno Srbijo napredujejo le počasno. Nekateri krate se je že primerilo, da so morali pooblaščenca ustaviti pogajanja ter zaprositi novih instrukcij. To je uzrok, da teh pogajanj še ne bo tako kmalu konec, kakor bi bilo želeli. Po Veliki noči bržkone še ne bode stvar tako dozorela, da bi se mogel z njo baviti državni zbor. Posebna ovira je tudi to, da srbski komisari niso z dušo in telom pri tem delu, zakaj njih načelnik dr. Paču čaka nestrpu, da ga bodo poklicali v Beligrad za finančnega ministra.

Vnanje države.

Srbi v Makedoniji.

Bolgarski eksarhat ravna s pravoslavnimi, v Makedoniji živečimi Srbi jako krivično, delujoč kar najbolj mogoče propagando za bolgarstvo. Da se temu nasilstvu upirajo makedonski Srbi, je samo o sebi umevno, in da iščejo proti njemu pomoči pri rodni bratih v kraljevini, je naravno. Mnogi makedonski Srbi izstopili so iz bolgarskega eksarhata in se podvrgli ekumenskemu patrijarhu v Carigradu. Srbski poslanik pri visoki porti, Gruić, storil je pri ekumenskem patrijarhu vse potrebne korake, da bode le-ta pospeševal priklopitev makedonskih Srbov k ekumenskemu patrijarhatu in izločitev iz bolgarskega eksarhata. Ruski in francoski poslanik podpirala sta pri tem Gruića prav izdatno, a stvar še ni rešena.

Francoska mintsterska kriza.

Včeraj smo javili, da je novo ministerstvo pod predsedstvom Rouvierja skoraj perfektno, toda to

poročilo se ni obistnilo. V zadnji uri uprl se je novemu ministerstvu Freycinet, dosedanji in brez dvojbe tudi bodoči vojni minister. Freycinet je sicer senator in kot tak ni angažovan na nobeno stran, toda po svojem prepričanju naklonjen je bolj radikalcem nego drugim strankam. To je tudi uzrok, da se brani Freycinet ustopiti v novi kabinet, ker mu je Rouvier preveč konservativen in ker bi radikalna stranka v tem ministerstvu sploh ne bila zastopana. Isto tako, kakor Freycinet, brani se ustopiti v novi kabinet tudi Ribot, dosedanji minister unanjih zadev, in sicer zato, ker mu je novo ministerstvo premalo konservativno. Predsednik Carnot bode primoran naprositi ali Brissona ali Bourgeois-a, da sestavi ministerstvo. Ta dva sta radikalca. — Radikalni listi napadajo Carnota, da tira osebno politiko in da je on prouzročil propad prejšnje vlade. Kriza torej še ni rešena in sodeč po okolščinah, rekli bi skoro, da se to tudi še kmalu ne bode zgodilo.

Nemškega cesarja zadnji govor.

Da ni posadila usoda Viljema II. na cesarski prestol, postal bi bil brez nobene dvojbe kak propovednik ali pa ljudski govornik. Saj porabi še sedaj vsako najmanjšo priliko, da osreči podložnike svoje s kakim govorom, in ker je govornik zajedno tudi cesar in kralj, je umevno, da so tudi poslalsci njegovi vselej silno naidušeni ali ginjeni. V sredo pozdravil je Viljem poslance provincijalnega dež. zbora brandenburškega. Govoril je sicer nekoliko rezervirano, a vendar toliko jasno, da spozna vsakdo, da je bil naperjen ta govor v prvi vrsti proti knezu Bismarcku. Cesar pobijal je samo „tiste nezadovoljne opravljivce“, kateri „naj otresejo prah s svojih nemških copat“ in naj ne razširjajo „vzne-mirjevalne bacile“, kajti pot, po katerem hodi on (cesar) določen mu je od Boga in je zato jedino pravi pot. — Narod nemški ni tega govora nič kaj vesel, zakaj cesar Viljem naglašal je tudi tu tiste svoje nazore, ki so diametralno nasprotni določbam ustave, namreč pravico, da je le njemu samemu razsoditi, kaj je dobro, kaj ne.

Dopisi.

Iz Ljubljanske okolice 24. februarja

[Izv. dop.] Žalostni časi obetajo se učiteljstvu dandanes. Skoraj vsakdo, bodisi tega ali onega stanu, čuti se že poklicanega dajati učiteljstvu svoje svete ali pa udrihati po njem. Tudi člankar „Nove Soče“, (Ry.) čuti v sebi poklic poučevati slovensko učiteljstvo, kateri list je pravi šolski list na Slovenskem in kateri zopet škoduje razvoju narodnega šolstva. Ker je pa splošno mnenje mej slovenskim učiteljstvom, da sta oba slovenska šolska lista „Učit. Tovariš“ in „Popotnik“ dobra in tudi potrebna, nameraval je zgoraj imenovani pisec na nekak poseben način uničiti jeden list ter pomagati drugemu do boljšega razvoja. Na poti mu je poseben „Učit. Tov.“ Ker pa dobro vé, da je list mej učiteljstvom priljubljen, si ni upal ga naravnost napadati, temveč spravil se je nad urednika „Učit. Tov.“ ter udrihal po njem prav neotesano, češ, udaril bom na pastirja in razkropile se bodo njegove ovce. Ni moj namen baviti se stem člankarjem predolgo, saj mu je odbor „Slov. učit. društva“ v zadnji „Tovariševi“ številki dovolj povedal, omenim naj le, da se taka pisava, ki delavne in zaslužne može tako grdo napada, pač sama odbsoja in je do cela vredna neomikanca. Urednika „Učit. Tov.“ gosp. nadzornika Žumra pa prosimo, da naj se na take osobne napade ne ozira, temveč naj pogumno nadaljuje pričeto delo v blagor slovenskega učiteljstva osobito na Kranjskem. Prepričan naj bode, da se ga bodedo v prihodnje še bolj tesno oklenili in še bolj marljivo sodelovali pri „Učit. Tovarišu“. Sramota bi bila, da bi blizu 600 učnih močij na Kranjskem ne mogli vzdržavati jednega šolskega lista, ki se je že 31 let vzdržal in to v burnih in viharjih časih. Da pa to moremo, se bode prepričal tudi člankar „Nove Soče“ iz „Učit. Tovariša“, ki se bode vsled tega napada še bolj živo razvijal kakor se je pa do sedaj. Za to smo porok vsi učitelji na Kranjskem.

Učitelj.

Iz Sodražice 25. februarja. [Izv. dop.]

Naš trg slovel je v najhujših časih za narodno stvar radi lepega petja in narodnega gibanja. Dal Bog, da bi bilo vedno takó! Veselico, katero so priredili dné 21. t. m. Sodraški pevci v velikih, lepo ozaljšanih gorenjih prostorih g. Fajdige, obnesla se je sijajno, tolika udeležba nas je celo iznenadila; obiskalo je veselico nad 270 domačih in tujih gostov. Najprvo nastopili so tamburaši iz Prezida, na glavi imeli so rudeče čepice, na instrumentih pripete hrvatske trobojnice. Bili smo jako radovedni na to

Dalje v prilogi.

njihovo produkcijo, kajti izmej poslušalcev slišal jih je seveda le malokdo. Ko so zadoneli prvi tremulajoči glasi te narodne glasbe, vrelo je vse skupaj in po končnem izvajanju prve točke: „Venec hrvatskih narodnih pesnij“, donela je obča pohvala po celi dvorani.

Igra: „Brati ne zna“, igrala se je prav dobro. Posebno mi je omeniti g. O. ki je igral glavno ulogo prav dovršeno.

Pri tretji točki razveselili so nas domači pevci pod vodstvom g. učitelja Verbiča z lepo ubranim petjem. Najbolje je občinstvu ugajal Zajčev: „U boj!“ Nedvedova: „Mornarska“ in Volaričev zbor: „Za dom!“ Več pesnij morali so ponavljati. Pri tem petju pokazal je pevski zbor, da ima izvrstne pevske sile, omeniti hočem tu samo tenorista g. P. Za tem ponudila se nam je prilika slišati domačo godbo, ki je naredila veliko efekta in ker maskirana, povzročila obilo smehu. Tudi s tem so pokazali naši vrli fantje, da je naš trg v resnici muzikaličen.

Pri plesu izvajali so tamburaši razne polke, valčke i. t. d. tako taktno, da mislim, da lahko po vsej pravici trdim, da ni glasbe, na kojoj bi se moglo bolje plesati. Naj še omenim, da smo tukaj sklenili čimprej ko mogoče ustanoviti tamburaški zbor.

Počastili so nas razun domačih gostov s svojo navzočnostjo tudi blagorodni gospod Fran Višnikar, c. kr. sodnik in deželni poslanec, z gospo soprogo, gospodje in gospice iz Ribnice in Dolenjevasi, več gostov iz Novevasi, Loškega potoka in iz Drage, katerim tem potom izrekamo svojo zahvalo. Gospodom pevcem in g. F. ml. pa zakličem: Živeli! Le zopet kmalu kaj jednacega! —r.

Izredni občni zbor društva zdravnikov na Kranjskem

dné 22. februvarja 1892.

Včeraj priobčeno poročilo o dogodkih v zadnji seji društva kranjskih zdravnikov nam je doposlal prijatelj našemu listu. Ker je v tem poročilu nekaj malih netočnostij in ker je vsa zadeva ne samo jako karakteristična nego tudi velike važnosti, priobčimo danes drugo nekoliko obširnejše poročilo.

Našim čitateljem so gotovo še v spominu razprave o zdravniški zbornici in stališče slovenskih zdravnikov v tem vprašanju. Namen izvanrednega občnega zbora bil je odgovor na visoko c. kr. vlado. Kako stališče zavzema društvo glede osnovanja zdravniške zbornice na Kranjskem? Mnogobrojna udeležba, prišlo je nad 30 članov, kazala je, da zanima to vprašanje vse zdravniške kroge. Sosebno smo z veseljem opazovali, da so bili narodni zdravniki v veliki večini zastopani in so prišli našinci iz daljnih krajev, kar v nas zbuja nado, da se bodo tudi društvene razmere kmalu obrnile na bolje.

Po pozdravu predsednika dra. pl. Valente, rešile so se prve točke dnevnega reda brez vsake debate, ker je bila glavna pozornost naperjena na poročilo glede organizacije zdravniške zbornice. V tem smislu govoril je tudi predsednik ter prosil navzoče člane, naj to zadevo smatrajo le kot popolnoma zdravniško, brez vsake politične tendence. Oprekati mora mnenju, da bi bil odsek, v to svrhu v zadnjem občnem zboru izvoljen, nekaj agitacijski, nego da je naloga tega odseka bila le stvarna; v kljub temu sta se člana dr. Vošnjak in dr. Kopriva odpovedala, okrožni zdravnik E. Globočnik je pa bil zadržan udeležiti se seje.

Na to poprime besedo društveni tajnik dr. Prossinagg ter prečita odsekovo poročilo glede organizacije zdravniške zbornice na Kranjskem. Odkrito moramo reči, da nismo pričakovali temeljitega duševnega proizvoda, toda take zmešanice, takih neslanostij se nismo nadejali. Škoda, da nimamo pred soboj poročila v svoji celoti, svet bi se čudil, kake pojme ima dotični odsek in njega poročevalec sploh o stvarni rešitvi tega vprašanja. Vlada hotela je poizvedeti — kakor smo že poprej omenili — mnenje društva zdravnikov o organizaciji zdravniške zbornice na Kranjskem, drugzega nič. Poročevalec vzel je pa za podlago svojega poročila znani oklic nekaterih narodnih zdravnikov do svojih kolegov gledé volitve v zbornico, ter tako razžaljivo govoril o Slovencih in našem jeziku, da je že skrajni čas odkazati takim nemčurčkom prostor, katerega pri nas v polni meri zaslužijo. Navesti hočemo le nekatere stavke konfuznega tega proizvoda. Trdil je namreč poročevalec, da naš jezik še ni dovolj razvit za zdravniško vednost, da večina

zdravnikov ne umeje novoslovenskega jezika in da je bila terjatev slovenskih zdravnikov neopravičena. Sosebno ga je nemirno dirnal stavek: „Slovan stopa na dan“, češ kaj ima Slovanstvo v zdravniški zbornici opraviti. Ako bi se pa vendar hotelo poudarjati národno stališče, naj se potem osnuje na Kranjskem nemška in národna slovenska kranjska zdravniška zbornica. (!!) Glasno oporekanje, klici: „Nehajte z vašimi neslanostmi! To je že razžaljivo! To spada v „Laib. Wochenblatt“ ali „Tagesspošto!“ doneli so govorniku na ušesa. Ali ta je z ustrajnostjo, ki bi bila boljše stvari vredna, prečital svoje poročilo do konca. Kar se stvari same tiče, predlagal je razdelitev dežele v 10 okrajev, oziroma izvolitev 10 članov v zbornico.

Prej ko se otvori debata, poprime besedo dr. vitez Bleiweis, ter apelira na one člane, kateri nimajo niti aktivne niti pasivne volilne pravice v zdravniško zbornico, naj se vzdržé glasovanja, kajti oni nimajo interesa, kako se organizira zbornica. Nadstabi zdravnik dr. Štangl je kaj lojalno izjavil, da se odpove, mej tem ko je dr. Keesbacher temu oporekal. Nadalje odgovarja predsedniku dr. pl. Valenti glede pri zadnjem občnem zboru izvoljenega volilnega odseka. Ta točka ni bila na dnevnem redu; predlog se je stavil in volitev se je vršila, ne da bi se bili člani društva o tem obvestili, kar najbolj označuje namene tega odseka. Seveda mu ni nihče na to odgovoril, ker zadrega bila je očividna.

Na to se oglasi k besedi dr. Gregorič ter pravi, da gotovo govori tudi v smislu ožjih somišljenikov odseka in njega poročevalca, ako zavrne ves ta referat, kajti žalostno bi bilo, ako bi tako poročilo poslali deželni vladi. Naloga odseka ni bila, delati lingvističnih študij, ali pa bodi si slovensko, bodi si nemško politiko. Naloga odseka bila je odgovoriti na konkretna vprašanja. To poročilo je pa časnikarska polemika. Razdelitev v slovensko in nemško zbornico se pa pri nas ne sme resno v poštev jemati, kajti gospodje od nasprotne strani bi bili v zadregi dobiti predpisano število zborničnih članov in volilcev. Predlaga torej, da se to poročilo odkloni, sprejme pa sledeče:

Za Kranjsko ustanoviti je jedno zdravniško zbornico s sedežem v Ljubljani. V njo voliti je 9 članov. V svrhu izvrševanja volitev razdeli naj se Kranjska v 4 volilne okraje in sicer: I. Ljubljana s 3. člani, II. Gorenjska, III. Notranjska, IV. Dolenjska; zadnji trije prilično po okrajnih glavarstvih. Vsak teh 3 volilnih okrajev odposlal bi 2 člana v zbornico. Ker je na Kranjskem okoli 60 upravičenih volilcev, mej temi $\frac{1}{3}$ v Ljubljani, je razmerje popolnoma pravilno, taka razdelitev pa tudi pravična in primerna številu volilcev kakor tudi v interesu prebivalstva dotičnih krajev. To in drugzega nič se ima poročati c. kr. deželni vladi. Razvoj debate pokazal je takoj, na kako trdni podlagi da stoji dotični odsek in njega poročevalec. On je bil prvi, ki se je akomodiral predlogu, isto tako dr. Keesbacher in drugi. Samo glede volilnih skupin so imeli pomisleke, ker po zakonu ima vsaka skupina voliti samo jednega zastopnika. Dr. Gregorič temu oporeka, da ni naloga društva deliti posamezne skupine, saj to vlada sama lahko stori; naloga društvu je le izraziti vladi svoje mnenje, in to je s tem predlogom popolnoma storjeno. Pri naših razmerah in pri majhnem številu upravičenih volilcev ni mogoče drugače postopati.

Predlog bil je sprejet z veliko večino z dostavkom, da vsak drugi pristavek — torej vse, kar je izdelal poročevalec dr. Prossinagg in njegovi tovariši, popolnoma odpade, kar označuje v polni meri kakovost odsekovega poročila, katerega niti jeden, še poročevalec sam si ni upal zagovarjati.

S tem je bila končana debata; vendar se oglasi še k besedi dr. Maier, ter želi poizvedeti, ker se je že národno vprašanje tu naglašalo, kaj vendar mislijo slovenski zdravniki o prihodnji zbornici, kajti zdravniška vednost nima z narodnostjo ničesar opraviti; on ni nasprotnik Slovencem, ali slišati neče ničesar o slovenski večini etc.

Dr. vitez Bleiweis pojasnjuje stališče slovenskih zdravnikov. Povsod na Kranjskem, kjer so Slovenci v ogromni večini, morajo imeti vsi zastopi na pr. deželni zbor, mestni zastopi etc. slovensko lice. To z vso pravico zahtevajo tudi slovenski zdravniki, ker so to dolžni svoji národnosti, in to bodo tudi dosegli, ne le v zbornici, nego tudi v zdravniškem društvu. Slovenski zdravniki niso

utihotapili svojih zahtev, javno so jih proglasili, ker jih mora vsak nepristransko misleči človek na Kranjskem spoznati za opravičene. Ta pojasnila so gospodom očmi odprle, zakaj da se gre. Pristavil je nadalje, da se nemški manjšini ni treba bati terorizma; prepričani najbodo, da bodeta slovenska zbornica, kakor tudi slovensko društvo v polni meri gojila zdravniško strokovno vednost. Naj spoštujejo nemški zdravniki našo slovensko národnost, potem bodo gotovo tudi Slovenci spoštovali nemško, in prijateljsko z njimi občevali v zbornici kakor v zdravniškem društvu. Utis teh besedi bil je očividni.

Konečno oglasi se še dr. Keesbacher in zatrjuje, da je poziv slovenskih zdravnikov našel na merodajnem mestu neprijeten odmev, obžaluje razpor v zdravniškem društvu, vendar pa upa in želi, da se razmere zopet ugledajo.

K temu imamo le še to pristaviti, da bi ne bilo treba nobenega razpora, ako bi na Slovenskem našli Slovenci iste pravice, kakor jih uživajo Nemci povsod v Avstriji.

Poslednjo zborovanje zdravniškega društva pokazalo je, da se velika večina kolegov zaveda svojih narodnih dolžnosti, in da hoče priboriti tudi v zdravniških zastopih svoji narodnosti njej odločeno in spodobno mesto.

Prosveta.

Ženska v XX. stoletji. Stari francoski pisatelj in filozof Jules Simon je izdal knjigo, ki se bavi z ženskim uprašanjem v XX. stoletji, zlasti z njih emancipacijo in jednakopravnostjo v političnem življenju. Jules Simon priznava, da ni potrebna jednakopravnost državljanov in državljanek ter stavi prašanje: „Moremo li žene razveseliti z žalostnim darom političnih pravic?“ Odgovor je negativen, čeravno so mnoge ženske še celo ostro umnejše, nego moški, kar dokazujejo n. pr. trgovke. Političnih pravic torej ženam ni treba, pač pa se jim mora dati več pravic in upliva v obitelji in pri vzgoji otrok. Kot sredstvo vzgoje navaja Jules Simon tudi dobra dela. Dobra dela so ali bučna (n. pr. plesi v dobrodelne namene) ali pa tiha (obdarovanje revežev, obiskovanje bolnikov itd.). Nekaterne žene celo zakrivajo svojo dobrotvornost in celo sebi pritrgajo na obleki in zabavi, da morejo drugim pomagati. Vsaka žena je „milosrčna sestra“, zato se mora ženam prepustiti večji delokrog pri vseh dobrotvornih zavodih.

Jules Simon se izreka zoper to, da bi se žene poprijele odvetništva, zdravništva itd. Posebno žene odvetnice smeši filozof izvrstno in jih imenuje „društveno spako z dvema podpisoma“. Tudi ženski zdravniki mu ne ugajajo, ker si ne morejo pridobiti spoštovanja in zaupnosti pri pacientih. Bolje bi služile žene kot lekarničarke in bi prav dobro namestovale mladeniške lahkomišljenike že za to, „ker je farmacija neka vrsta kuhinjskega prašanja“ (!).

Jedini poklic žene je postati soproga in mati. Zato pa je treba vzgoje in Jules Simon je posvetil ves drugi del svoje knjige ženski vzgoji. On je zato, da se devojke vzgajajo v javnih šolah, a „internata“ posluži se šele tedaj, če drugače ni mogoče, ker nobena učiteljica ne more dvajset ali trideset učenek zadostno nadzorovati. Pametna mati pa pazi na najneznatnejše maienkosti, zatre slaba nagnenja, uči hčer moralnosti in se tako rekoč s hčerjo uči računati, spisavati, vezti itd. Če morete svojo hčer v oddaljeno vzgajališče dati, ne smete ni malo na njo pozabiti, pišite jej vsak dan, obiskujte jo, kadar le morete, dopisujte njenim učiteljicam in postanite prijatelji njenih prijateljic.

Najbolj se peča Jules Simon z vzgojo mladenk, ki dobé delavca za moža. Taka žena je filozofa ideal in zdi se mu, da taka delavka lahko reši velik del socialnega prašanja. Nihče še ni bolje naslikal model za ženo, katero želi dati Jules Simon delavcu XX. stoletja, nego naš filozof. Zato je najzanimivejše poglavje, ki riše družinsko življenje delavcev in ki pripoveduje, kake žrtve pri naša delavčeva žena svojemu možu.

Potem ko je devojkina vzgoja gotova, treba jo je primerno omožiti. To je pa dandanes težko, ker skoro vsakdo gleda v prvi vrsti na bogato doto. Ta dota našem filozofu kar čisto nič ni po volji in zato išče pot, kako naj bi se ona nadomestila pri hčerah delavcev. On se srdi na običaj, da se „devojke postavljajo na dražbo“ in s žalostjo ga napolnuje opazka, da se vedno bolj umanjujejo porodi v srednjem stanu. Pomnoženje prebivalstva,

to je vitalno prašanje za vsako deželo in Jules Simon misli, da se bode ustvaril sistem presojevanja denarja na življenje otrok. Ker morajo uradniki gledati, da dobe premožne žene, in ker je pri vojaki to celo zapovedano, zato prosi filozof vsaj srednji stan, naj gleda bolj na bistvo ženitvene pogodbe, nego na visokost dote.

Jules Simon toplo priporoča cerkveni zakon: „Mi moški ne vemo, koliko važnost ima za ženo cerkev. Že kot otrok je sanjala, kako bode stopila belo oblečena v cerkev ob ramenu svojega zaročnika, mej igranjem orgel in v oblakih kadila, sredi vseh svojih prijateljev, ki jo občudujejo zadovoljnega lica. Na ta svečani prizor spominjala se bode vse svoje življenje, ker žena na nič ne pozabi, niti na cvetlice, ni na voščene sveče; ni na milo petje dečkov na koru, ni na tresočji glas starega duhovnika, ki jej je nataknil poročni prstan s treseto roko na njen prst. To pomeni za ženo nebesa na zemlji.“

Svojo knjigo završuje francoski filozof z apelacijo na soproge: „Življenje je resno, draga hči; nikari ne zamenjaj navade sveta s prirodnimi zakoni. Misli na Boga, ker brez njega omagaš, tako si slaba. Vzgajaj svoje otroke v veri. Podaj jim to orožje proti slabi sreči in njih strastim! Čuvaj nad njih dušo, naj delajo kar si bodi! Pazi, da jih okrepeš in oplemeniš!“

Domače stvari.

— (Urednik „Nove Soče“) gosp. Gabršček se je spustil na vse načine v delo proti nam zaradi odgovora, ki smo mu ga zadnji ponedeljek dali na dva njegova napada. Najprvo je porabil včerajšnji list „Nove Soče“ za svojo privatno osebo, čast in hvalo. V dolgem uvodnem članku razodeva slovenskemu svetu, kako je še nedavno „Narodova“ gospoda cenila osebo gospoda Gabrščka, ker ga je celo hotela pridobiti za uredništvo „Slovenskega Naroda“. Mi tega veselja ali, kakor on pravi, celo „ponosa“ g. uredniku „Nove Soče“ kratili ne bomo, ker tu sploh ne gre več za to, kako in kaj je bilo poprej, ampak tu gre za faktum, da je pred tednom dnij g. Gabršček nas in upravni odbor „Narodne Tiskarne“ nesramno napadel in da ta napad ni zaslužil drugega odgovora, nego — brezovo šibo, katero g. Gabršček tudi, kakor podoba kaže, dobro čuti. Verjamemo, da mu naš odgovor ni povšeči! A pripiše naj si ga sam, ker ga je le on sam v taki obliki povzročil s svojim napadom na nas. Če pišete, „da gospodje, ki stojé v krogu našega lista, so že povsem izgubili glavo, da so dosledni jedino le v nedoslednosti in konfuznosti“, potem za to robatost ne zaslužite niti jednega stvarnega ugovora, ampak poniževalno šibo! In če se vtikate v to, kako se hoče oddati mesto našega glavnega urednika, in če k načinu, katerega je upravni odbor spoznal primernim po razmerah, delate še neslane opazke, potem je to delo naga-jivosti in arrogantnosti, katero je treba po pratih okrcati zopet le — s šibo! Tak je sedanji položaj in drugačen ne! Spremeniti ga g. urednik „Nove Soče“ ne more s tem, da zdaj govori o „par stvarnih stavkih“, katera bi bila nas tako razburila. Kakšna „stvarna“ stavka je g. Gabršček napisal bil, to se razvidi iz ravnokar navedenega. Vsak nam mora pritrditi, da se tako ne piše stvarno in da ta pisava g. Gabrščeka ni mogla na nas napravljati utisa dobrohotne in mirne kritike, kakersna nam je vselej draga, pač pa je nam morala biti znamenje neprijateljske nergavosti in zbadljivosti, katera je potrebovala posebnega zdravila. Po tem ravnal se je naš odgovor, s katerim smo, res ostro, opozorili g. Gabrščka, da svete v taki obliki lahko vračamo v jednaki obliki in še z obrestmi! Da pa v ta namen naš list ne živi, dokazati hočemo že danes s tem, da na otročje sottise g. Gabrščka v včerajšnji „Novi Soči“ kratko malo ne reagujemo! — V obrambo svojo pa je g. Gabršček doposlal nam tudi „popravek“ ter ob jednom g. Ivanu Hribarju pismo, katero velja zanj in za nekatere druge gos-pode okolo našega lista in v Trstu. To pismo smemo priobčiti, če hočemo. Danes tega ne storimo. A če se g. Gabršček ne strezne in če bode nadaljeval pričeto delo, potem bodedo priobčili to pismo, ker bomo s tem odrešeni blizo vse bodoče polemike z g. Gabrščkom. „Popravek“ pa, ki bi ga naj priobčil danes ali jutri naš list, podoben je tistim znanim „popravkom“, s katerimi se uredništva listov toliko nadlegujejo in katerih vrednost g.

Gabršček kot urednik sam dovolj pozna, kakor jo tudi pozna razumno občinstvo. Mislimo torej, da je bolje, ako ga ne priobčimo, zlasti, ker nima zakonite oblike. Sicer pa že včerajšnja „Nova Soča“ mrgoli glede naših trditev, kako je g. Gabršček svojo metamorfoso naznanjal v Trst, od besed: „laž, obrekovanje“, kar je le smešno pretirani „ni res“ v zakonitih „popravkih“. G. Gabršček hodi po nepotrebnih ovinkih: Ako se hoče oprati, je najkrajša pot ta-le: Objavi naj se od besede do besede pismo, katero je g. Gabršček pisal v Trst gosp. uredniku „Edinsti“. Potem bodedo tudi mi, če se spozna, da smo bili krivo poučeni, slovesno preklicali, kar smo razodeli glede nameravanega preobrata pri „Novi Soči“. Dokler pa imamo na jedni strani le golo zanikanje g. Gabrščka, na drugi strani pa verodostojen vir, iz katerega smo zajeli in čigar verodostojnost podpira „Edinst“ sama, tako dolgo nimamo povoda, da bi predrugčili svoje mnenje. Gosp. Gabršček naj sedaj uvidi, da je pri tem dogodku le našel, česar je zares iskal, in potem, da je sredstvo rehabilitacije njegove vse kaj drugega, nego hujskanje proti našemu listu. To hujskanje nas pa prav nič ne moti; zvrševali so je že drugačni faktorji, a mi imamo čedalje več naročnikov! Od našega lista se zahteva vse najpopolnejše, ne pomisli se pa, da imamo tudi posebne težave. Te pripombe seveda ne storimo, da bi se opravičevali ljudem take vrste, kakersna sta dopisnika iz Trsta, odoosno iz Celja, katerima je g. Gabršček tudi dal besedo v včerajšnji „Novi Soči“ proti nam. Poznamo ju oba že dolgo! Gosp. Gabrščku le toliko še povemo, da imamo že tudi mi dopise v rokah proti njemu in njegovemu listu. Ne hodi nam na misel, da bi jih priobčili. Le začetek jednega dopisa naj gosp. Gabrščku pojasni, kako se misli v Gorici. Narodni odličnjak poslal je nam glede na naš zadnji odgovor dopis, kateri uvaža od besede do besede tako-le: „To je bila zopet jedenkrat beseda na pravem mestu in o pravem času, katero ste spregovorili z našo „Novo Sočo“. Govorili ste gotovo prav iz srca vsem razumnikom na Goriškem; tudi mi smo se že naveličali politike, katero je začela uganjati zadnji čas „Nova Soča“ in katero zastopa njen urednik. Lepa hvala za tako politiko! S kakim veseljem so pozdravljali vsi razumniki goriški pisavo in delovanje domačega lista, dokler se je potegoval za i. t. d. i. t. d.“ — Ali vidite, g. Gabršček, kakšno je tisto „splošno mnenje in prepričanje“ na Primorskem, na katero se Vi tako oblastno sklicujete proti nam? Zato pa le mešajte, če se Vam ljubi, seveda bodedo le mešali, dokler bode šlo, in nehal bodedo radi — brez nas! Mi smo že danes samo zato odgovorili, ker smo ob jednom lahko označili svoje stališče glede na „popravek“, kateri je urednik g. Gabršček poslal našemu uredništvu.

— (Vesela vest za tužno Istro) Znano je, kako brezozirno so začeli ravnati Lahi in Lahoni z onimi hrvaškimi posestniki v Istri, ki o poslednjih državnoborskih volitvah niso hoteli prodati svojega prepričanja, temveč so kljub vsem grožnjam in vsemu nasilstvu glasovali za narodnega kandidata. Ne le, da nečejo od njih kupovati vina, začeli so jim tudi odpovedovati posojila in brez usmiljenja rubijo vsacega, kdor ni v stanu vrniti o določenem obroku vsega zneska. Deželni hipotečni zavod v Poreču, ki je popolnoma v rokah iredentovske večine deželnega zbora, seveda za Hrvate nima pomoči, temveč odbija jim prošnje, ne da bi se meritorno o njih posvetovalo, kar a limine. Lahko si mislimo, v kakem položaji je vsled tega ubogi, od Krnjelov dosledno izsesani hrvaški posestnik v Istri. V nekaterih krajih prikipela je zdvojnost do vrhunca, kajti posojilnice v Pulji, v Trstu in Kopru imajo le malo sredstev na razpolaganje in ne morejo zadostiti niti desetemu delu vseh prosilcev. „Kadar je stiska največja, takrat je Božja pomoč najbližja“, govori pregovor in ta pregovor uresničuje se tudi o tej priliki. Naznanja se nam namreč vesela, za Hrvate isterske skrajno tolažilna vest, da je upravni svet banke „Slavije“ po predlogu tukajšnjega svojega generalnega zastopa sklenil pri-skočiti v pomoč onim slovanskim posestnikom Istre, katerim laški njihovi upniki odpovedujejo posojila, dovolivši za sedaj 200.000 gld. v ta namen, da se razposodi na zemljišča v Istri. Prepričani smo, da bode požrtvovalni rodoljubi isterski z veliko radostjo vsprejeli to vest, kajti gotovo je, da se bode še le takrat trajno ukoreninila narodna zavest v Istri,

kadar tamošnje ljudstvo spozna, da zamore tudi od svojih ljudi dobiti pomoči v stiski. Nadejamo se pa tudi, da rodoljubna uprava banke „Slavije“ ne bode ostala samo pri tem koraku, temveč da bode, ako se potreba zato pokaže, določila še večjo svoto za razposojevanje na zemljišča v Istri.

— (Odsek pevskega zbora „Glasbene Matic“) opozarja s tem č. gg. pevce moškega zbora, da bode prihodnja vaja v ponedeljek, dne 29. t. m., ob 8. uri zvečer, ker odpade pevska vaja dne 1. marca t. l. — Ker je koncert blizu, udeležje naj se pevci polnoštevilno.

— (Sokolova maskarada.) Ustrezaje vsestranskim željam sklenil je odbor „Sokola“, da naj je na maskaradi nedopustno nabiranje doneskov za katerikoli dobrodelni ali narodni namen. Odbor prosi zategadelj vse p. n. goste, da ta sklep blagovolijo v vednost vzeti.

— (Tamburaški zbor iz Babine grede) pride za gotovo na Sokolovo maskarado. Danes došel je odboru nastopni telegram od impretarija Nemoja: „Nemojte se bojati, da ne bi došli, več je nas na putu dvanajstotica, pa čemo veseli biti v slavnem Vašom društvu poleg navade stare. Pridružio se nam takodjer impretarijo iz Slatnova te če koju zasvirati sa svojim sekstetom. Vaš udani — Nemoj.“ — Brez dvoma bode torej v torek prav veselo življenje v čitalniških prostorih.

— (Ustopnice za „Slavčevo“ maskarado) se bodo dobivale jutri v nedeljo 28. t. m. od 10.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v čitalnični restavraciji, zvečer od 6. ure naprej pa pri blagajnici. Ustopnina je za člane 30 kr. za nečlane 50 kr. Pri plesu svira vojaška godba domačega pešpolka št. 17. Začetek ob 7. uri.

— (Nevzdignjeni dobitki.) Od žrebanj Ljubljanskih srečk, ki so se vršile do 1. julija lanskega leta, je še 220 nevzdignjenih dobitkov v celotni vrednosti 50.760 gld. Mej temi sta dva glavna dobitka št. 25.456 in št. 36.052, prvi 25.000 gld., drugi 15.000 gld. Dalje št. 45.330 z 1500 gld., štirje dobitki po 600 gld. namreč: št. 13.080, 14.179, 21.366 in 25.644, jeden dobitok za 500 gld. št. 33.742, dalje 212 dobitkov po 30 gld.

— (Poboj.) Pretekli ponedeljek napadli so štirje kmetaki fantje z vilami in motikami posestnikovega sina Gašparja Grila blizu Zaloga, ko se je vračal domu v Veliko vas v kamniškem okraji. Poškodovali so ga tako težko, da je mrtev obležal. Divjaki zglosili so se drugi dan sami pri sodišču na Brdu ter izjavili, da so zločinstvo storili iz ljubosumnosti.

— (Smešnosti.) Uprav pustne burke uganja neki čudak iz Celja v teti „Marburgarici“. Z vso resnobo trdi namreč ta učenjak vseh učenjakov, da sta imeni Sršen in Srnec nemški. Čujte in strmite: Prvo je Sehrschön in drugo Sehrnetz! Potem pa recite še kaj. Kako bi se pač glasilo slovenski nemško O Seel? To bi utegnil uganiti samo učeni Celjski filolog.

— (Slaba kupčija.) Društvo „Südmark“ prodaja tudi v Mariboru knjigo „Deutscher Kalender für Krain“, katero je sestavil prof. Linhart v Ljubljani. A dozda je kupčija jako slaba, kakor poroča „Sl. G.“; prodal se je namreč jeden jedin iztis.

— (Na železnici Celje-Velenje) bode se znižala vožnina sploh od Pletrovič do Žalca, zatem tudi nekaj za otroke in delavce ter se bode dobivale karte za vožnjo z doma in nazaj za ceno, ki bode za četrtno nižja od navadne.

— („Popotnik“) ima v 4. štev. nastopno vsebino: I. „Concretual-Status“ za učitelje na Štaterskem (Fr. Jamšek). — II. Razvrstitev učne tvarine iz slovnice za II. razred dvorazrednih šol. (J. Mešiček). — III. Slovnice. (Ocene). — IV. Doneski k zgodovini naših šol. (IX.) (Iv. Strelec). — V. Proslava 300letnice J. A. Komenskega. — VI. Društveni vestnik. — VII. Dopisi in druge vesti. — Listnica. — VIII. Natečaji.

— („Dijaška kuhinja“ v Mariboru.) Osnovni zbor tega društva bode v ponedeljek 29. t. m. ob 11. uri dopoldne v prostorih Čitalnice Mariborske. Vsi prijatelji slovenskih dijakov se vabijo, da se udeležé tega zborovanja.

— (Grozna nesreča.) V Slovenjem Gradci dogodila se je predvčeršnjim grozna nesreča. Lekar g. Kordik delal je za svojega sina umetalen ogenj. Pri mešanji raznih tvarin eksplodirale so le-te ter ga poškodovale tako težko, da je umrl nekoliko ur pozneje. Bil je star 36 let. V nekaterih krogih Ljubljanskih bila je včeraj razširjena vest,

kakor da bi se bila pripetila ta netreča v Kamniku, kar pa ni res.

— (Nov dijaški list) začel bode izhajati na Dunaji. Došel nam je nastopni oklic: List, imenovan „Vesna“ je vsestranski nezavisen dijaški list, leposlovno-znanstvene vsebine, ne izključuje dnevnih vprašanj, ako so tesno združena s kulturnim napredkom Slovanov. „Vesna“ stoji na občeslovanski kulturni podlagi, priobčuje najvažnejše pojave vsega slovanstva, kateri vedejo k doseganju tega smotra. Vzajala bode „Vesna“ zarod mladih pisateljev v vseh strokah ved, znanostij in umetnostij. „Vesna“ bode prinašala razven leposlovno-znanstvenih spisov, poročila iz dijaških krogov, posebnost akademskih, ter najglavnejše pojave v vedi in znanosti, omiki in prosveti. Razven tega bode priobčevala v oddelku „Glasnik“ važne misli in nasvete sotrudnikov, v oddelku „Književnost“ pa knjige slovenske i one slovanske in neslovanske, katere služijo namenu „Vesne“. V oddelkih „Smes“ in „Listnica“ pa bode navajala razne druge novice smešnice in odgovore uredništva in upravnistva. „Vesna“ ne bode napadala ne oseb ne stanov, postavljala se pa bode vsakemu napadu moško v bran. „Vesna“ bode pospeševala po možnosti druženje vseh oseb in stanov, kateri se hočejo neustrašno boriti za slovenski narod na slovanski podlagi. „Vesna“ se bode trudila pridobiti ženstvo slovensko za narodno delovanje, uvažuje njega važnost za narodno stvar in trudi se za njih večjo samostojnost in veljavo v javnem življenji. Prva številka izide prihodnji mesec. Uredništvo bode na Dunaji in naj se spisi tikajoči se uredništva pošiljajo pod naslovom: Drd. Fran Göstl, Wien, VIII. Schlösselgasse, 10, upravnistvo pa v Celji pri Dragotinu Hribarju, kamor naj se pošilja naročnina, ki znaša za celo leto (dvanajst števil) 1 gld. 20 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 26. februvarja. Pri mladočeškem shodu v Starem mestu poudarjal je državni poslanec dr. Blažek, da se za Dunaj ne sme izmetati toliko milijonov, češki narod mora temu nasprotovati. Če bi se delavstvo na Dunaji zaradi tega razburjalo, ne smelo bi se čuditi, če bi se državni zbor premestil v kako neutralno mesto.

Budimpešta 26. februvarja. Finančni minister imel dolge pogovore z ogerskim finančnim ministrom o podrobnostih glede urejenja valute.

Peterburg 26. februvarja. Srbski kralj Aleksander prišel bode baje to poletje semkaj, da poseti carski dvor. Spremljevali ga bodejo regentje.

Sofija 26. februvarja. Vulkovič ne pozna napadnika, spominja se pa, da mu je neki Bolgar pretil s smrtjo. Natančneje označiti ga pa ne more.

Bukurešt 26. februvarja. Pri dopolnilnih volitvah v senat voljenih je 11 konservativcev in 3 opozicijonalci.

Carigrad 26. februvarja. Vulkovič umrl je danes zvečer.

Pariz 26. februvarja. Bourgeois je definitivno odklonil, da sestavi kabinet. Carnot pozval je torej senatorja Loubeta, ki je vspregel misijo. — Freycinet, Ribot, Rouvier, Develle in Bourgeois izjavili so oficijelno, da obdrže svoje dosedanje portfelje tudi v kabinetu Loubet-ovem.

Berolin 27. februvarja. Do desete ure skušale so se zbirati večje tolpe, vendar ni bilo nikjer resnih izgredov. Socijalnodemokratski list „Vorwärts“ prinaša na čelu poziv delavcem Berolinskim, posebno pristašem svojim, naj se ne udeležujejo nikakoršnih zbiranj. Izgredi in rušenje imovine neso sredstva, da se odpravi obstoječa beda.

Razne vesti.

* (Madjarski šovinizem.) Kakor znano, hočejo Madjari letos praznovati tisočletnico svojega prihoda na Ogersko. V ta namen slika Mihael Munkacz sedem metrov veliko sliko za strop ogerskega parlamenta, na kateri predstavlja mitičnega Arpada na konji, ko ponosno gleda na klanjajoče se mu Slovane (poročilo Pester-Lloyda). In ta slika bode postavljena v parlamentarno poslopje, v katerem se zbirajo tudi poslanci ogerskih Slovanov, kateri štejejo po madjarski statistiki 2,025.000 glav, ne

oziraje se na Hrvate v kraljevini, ki pošiljajo tudi svoje poslance v Budimpešto.

* (Delavski nemiri v Berolinu.) Po izgredih, ki se ponavljajo že nekaj dni v nemški prestolici, prišlo je že nekaterekrat do krvavih bojov mej policijo in izgredniki. Policijski poročnik Zaklovski in več redarjev je težko ranjenih. Redarji in vojak morali so se večkrat poslužiti orožja. Tudi mej izgredniki je mnogo ranjencev.

* (Hripa in zavarovalna društva.) Samo jedno zavarovalno društvo, to je angleški „The Gresham“, izplačalo je dosedaj vsoto 600.000 gl. za slučaj smrti po hripi.

* (Velik požar) uničil je v četrtek v jutro parni mlin J. Thomov v Lvovu, jedno največjih industrijskih zgradb v Galiciji. Ogenj nastal je kmalu po polnoči in ob 6. uri zjutraj bila je večina poslopij vpepeljena. Škode je kakih 800.000 gld.; mlin je bil za pol milijona zavarovan pri Krakovski zavarovalni družbi.

* (Nesreča na železnici.) Na progi Kielce — Sosnowice v Gorenji Šleziji zadela sta blizu postaje Moltrovo zasobni in vojaški vlak. Dozdaj izvlekli so tri mrtvece in 10 ranjencev iz razvalin.

* (Železniški predor se je zrušil) mej postajama Kaiserslautern in Hochspeyer. Sedem delavcev je zasutih. Malo poprej vozil se je brzovlak skozi predor.

Opozorjamo na oglasilo španske vinske veletrgovine „Vinador“, Dunaj, I. Am Hof 5 natisnjeno mej inserati. Naravnost importovana tuja vina in francoski kognaki te firme znani so zaradi pristnosti in izbornosti svoje po vsem svetu.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — **Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: **lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse.** — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (1—16)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

26. februvarja.

Pri **Matti:** Goričar, Kupček, Deschman, Hochner, Weul, Seidler, Deutsch, Schlesinger, Volk, Riedel, Fischer z Dunaja. — Gruber z Verhovej. — Zimmerman iz Karlova. — Nosan iz Ribnice. — Jenker, Mullich iz Trsta.

Pri **Stonu:** Vigidak, Kuttel, Spitz, Wristler, Neher, Jellusig z Dunaja. — Grossman iz Budimpešte. — Herzog iz Zagreba. — Eustahio iz Gradca.

Pri **južnem kolodvoru:** Härtel, Singer, Sugrer z Dunaja. — Pisani iz Galaca. — Medvešeh, Bregant iz Dol.

Pri **bavarskem dvoru:** Raner z Dunaja.

Pri **Virantu:** Drešar iz Komenda.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. febr.	7. zjutraj	740.6 mm.	1.0° C	sl. jzh.	obl.	15.0 mm.
	2. popol.	740.8 mm.	1.2° C	sl. vzh.	snež.	
	9. zvečer	740.4 mm.	1.0° C	sl. vzh.	snež.	snega.

Srednja temperatura 0.7°, za 0.2° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 23. februvarja 1892.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	399,494.000 gld. (— 926.000 gld.)
Zaklad v gotovini	246,433.000 „ (— 9.000 „)
Portfelj	135,087.000 „ (— 1,926.000 „)
Lombard	24,369.000 „ (— 1,925.000 „)
Davka prosta bankovna rezerva	54,545.000 „ (+ 7,171.000 „)

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Zaradi odprave svobodne luke nudi za tuzemstvo

(187—1)

pivovarna **ANTONA DREHER-ja** v Trstu

dobro nležana

eksportno-marčna, uležana in črna piva

izborne kakovosti po primernih cenah v sodih in steklenicah.

Vsprejmo se dobri zastopniki.

Dunajska borza

dné 27. februvarja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	94.85	—	94.60
Srebrna renta	94.25	—	94.15
Zlata renta	110.80	—	110.40
5% marcna renta	102.55	—	102.45
Akcije narodne banke	1040.00	—	1039.00
Kreditne akcije	307.25	—	307.75
London	118.25	—	118.25
Srebro	—	—	—
Napol.	9.38	—	9.38
C. kr. cekini	5.56	—	5.56
Nemške marke	57.90	—	57.90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	138 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182	50
Ogerska zlata renta 4%	—	107	70
Ogerska papirna renta 5%	—	101	95
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	115	50
Kreditne srečke	100 gld.	186	—
Rudolfove srečke	10	20	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	157	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	243	50

Zahvala.

Za mnogobrojne z vseh strani došle dokaze presrečnega sočutja o neizrečno žalostni izgubi nepozabnega, v Bogu počivajočega soproga oziroma očeta in brata, gospoda

PEREGRINA KAJZEL-a

trgovca in občinskega odbornika stolnega mesta Ljubljane

izrekamo tem potom najsrčnejšo svojo zahvalo. Zlasti zahvaljujemo darovatelje lepih vencev in vse tiste, kateri so pokojniku izkazali zadnjo čast, posebno še slovenska društva in korporacije kakor tudi pevce za ganljivo petje, kakor sploh vse prijatelje in znanke iz bližine in od daleč, ki so našo veliko bol tolažili s svojim sočutjem.

V Ljubljani, dne 26. februvarja 1892.

(203)

Žalujoča rodbina.

Zahvala.

Za obile dokaze odkritosrečnega sočutja mej boleznijo in ob smrti naše predrage matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

JERICE GREBENC

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, posebno še čast. duhovščini, gg. c. kr. uradnikom, pevcem in vsem drugim, ki so se udeležili pogreba, našo najtoplejšo zahvalo.

Velike Lašče, dne 26. februvarja 1892.

(201)

Žalujoči ostali.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-(2-3) bolele in mej nosečnostjo. I.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Izurjen pisar

vešč slovenskega in nemškega jezika, z lepo pisavo, želi ustopiti h kakemu c. kr. notarju ali advokatu. — Več se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (196—2)

Lepo meblovana soba

v študentovskih ulicah, z razgledom na Valvazov trg, daje se takoj v najem. — Več v študentovskih ulicah št. 2, II. nadstropje, ali pa pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (16—5)

OBČNI ZBOR posojilnice v Črnomlju

registrirane zadruge z omejeno zavezo
se dne 28. februvarja 1892. l.
zaradi bolezni
nekaterih udov načelstva ni mogel vršiti in se prestavi
v dan 20. marca t. l.
ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Predlaganje računa za l. 1891 in razdelitev čistega dobička.
3. Določiti se ravnateljstvu remuneracija za l. 1891.
4. Volitev ravnateljstva in računskih pregledovalcev za prihodnjo volilno dobo. (202)
5. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Ravnateljstvo.

JURČIČEVI ZBRANI SPISI: X. ZVEZEK.

Prišel se je razpošiljati ter se dobiva pri vseh knjigotržcih.

Cena broš. 60 kr., eleg. vezan 1 gld.
S poštino 65, ozir. 1 gld. 05 kr.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN
FEINSTE QUALITÄT
CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAÛ
MASSIGE PREISE
LEICHTLÖSLICHER CACAÛ
Ausgegeben 1 K^g = 200 TASSEN

5—10 goldinarjev more vsakdo zaslužiti na dan gotovo brez kapitala in brez nevarnosti za kako zgubo, ako prodaja zakonito dovoljene srečke za dobrostoječo banko tudi v najmanjših krajih. — Ponudbe pod „Srečke“ poslati je anonimni pisarnici J. Danneberg, Dunaj, mesto, Kumpfgasse 7. (47—5)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljične in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenski noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz njegovega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. — VII. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Penarejeni bankovei. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja religioznega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
8. zvezek: I. Čvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročé skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v

(37—63)

„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

4000.

Času primerna povest iz prihodnjih dob.
Po vzorih dr. Ničmaha
napisal
dr. Nevešekdo.
Cena 50 kr., po pošti 55 kr.
Dobiva se v „Narodni Tiskarni“.

Žlahtna sadna drevesca

jabolka, hruške, marelice, slive, breskve, prve vrste, visoke in srednje rasti (Zwerg und Spalir) po 25 do 40 kr. in

300 hl črnega in belega vina

za katero podpisani jamči, da je pristno, prodaja od 56 litrov naprej Jožef Stiegler, oskrbnik Nj. prevzvišenosti grofa Coronini-ja v Šent Petru pri Gorici. (189—2)

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-
vrstna semena za vrte in trav-
nike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (152—5)

PETER LASSNIK v Ljubljani.

Prav po ceni!

Fran Čuden

urar

(prej J. Geba)

v Slonovih ulicah št. 11

in (118—5)

filijala v Trbovljah

priporočam svojo veliko zalogo

zlatih, srebrnih, nikelnastih ur in
verižic, stenskih ur in drugih v to
stroko spadajočih predmetov.

Izdelujejo se vsakovrstna popravila po
nizki ceni; za dobro delo se jamči.

Kot

tovarniški nadzornik

dobi službo pošten in energičen, 30 do 45 let star mož, ki zna brati in pisati. Dotičnik mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika in izveden mora biti tudi v kmetijstvu. (204—1)

Več je izvedeti pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Dijaški koledar

dobi se še v nekoliko iztisih

po 40 kr.

v „NARODNI TISKARNI“.

SCHUTZ - MARKE.

Nedoseženo!

Pristna

Kneipp-ova sladna kava

čista ali z

Oelz-ovo kavo

pomešana, je zdrava, cenena kava, fino duhteča, kateri je dajati prednost pred drago, trovilno bobovo kavo. —

Kneipp-ova sladna kava je pristna, ako se prodaja v rudečih, čveterooglatih zavojih z varnostno znamko, kakor je tu natisnena. (1006—11)

Oelz-ova kava le z našo firmo.

Bratje Oelz v Bregencu

od veleč. gosp. župnika Seb. Kneipp-a za Avstro-Ogersko jedina privil. tovarna sladne kave.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s specerijskim blagom.

Zastopstvo za Kranjsko ima M. Wagner-jeva udova v Ljubljani.

Najboljše vrste piva
v sodih in steklenicah
iz združenih pivovar
Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah (195—1)
Zaloga piva
prve Graške delniške pivovarne
M. Zoppitsch
v Kolodvorskih ulicah št. 24 v Ljubljani.
Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in franco.
Izborno marčno pivo v plombaranih steklenicah s patentovanim
zamaškom dobiva se vsak dan sveže. 1/2 litra 11 kr., 1 liter 26 kr.
dobiva se v trgovini s specijalnim blagom pri gosp.
Marji Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Prodaja jajc za valitev.

Prémovano
pri Goriški razstavi z zlato svetinjo I. vrste.
Cochinchina, živo rumena, 1 jajce 15 kr. **Plymouth-Rock**, kraguljoasta, 15 kr. **Brahma**, svetla, 15 kr. **Langshan**, črna, 15 kr. **Langshan**, bela, 15 kr. **Malajska** 20 kr. **Doreking**, jerebičaste barve, ima na vsaki nogi 5 prstov, 15 kr. **Andaluzijski**, pepelnosivo, 15 kr. **La Flèche**, črna, 15 kr. **Houdan** 15 kr. **Holandci**, črni z belim čupom, 15 kr. **Španci**, črni, 15 kr. **Leghorn**, svetle barve z rumenimi nožicami, 15 kr. **Primerici**, raznobarna in velika kuretnina, 15 kr. **Yokohama** 25 kr. **Zlati Bantam** 20 kr. **Trebrni Bantam** 20 kr.
Ovoj in frankovana pošiljatev do 50 komadov velja 70 kr. Vsaka vrsta te kuretnine goji se na pristavah sama zase in sicer na prostem. Za pristnost plemena in za svetlost jajc jamči razpošiljatelj (200—1)
Jožef Stiegler
graščinski opravnik v št. Petru pri Gorici.

Zobozdravnik
SCHWEIGER
stanuje (5—9)
„pri Maliču“, II. nadstropje, št. 25-26.
Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoldne.
Najnovejše in najboljše vrste umetnih zobovij in zob. — Najboljše in trpežne plombe v zlatu in platini za sprednje zobe, posteklenjene plombe povsem in nerazločno take, kakor so zobje.
Za vsa dela in operacije se garantira.

Solidni marljivi agentje

proti proviziji za prodavanje kmetijskih strojev na Kranjskem se vsprejmó. — Ponudbe pod šifro „agenti“ pošiljajo naj se administraciji „Slovenskega Naroda“.
(191—2)

300.000
prav lepih triletnih na Krasu vzgojenih smrekovih in
30.000
dveletnih mecesnovih sadik po 2 gold. za 1000 franco postaja Postojna proda Josip Dekleva.

Naročila vsprejema do 1. marca t. l. Josip Bezljaj oskrbnik Josip Deklevovega posestva v Malem otoku, pošta Postojna.
(174—3)

Dr. Rose životni balsam
je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter mlo raztoplja.
domače sredstvo. (131—49)
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.
Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.
Tam se tudi dobi:
Praško universalno domače mazilo
To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svečičjo mnoge kušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.
V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.
Poštna razpošiljatev vsak dan.

MAGGI JEVO zabelo za juhe

priporočati je gospodinjam najtopleje, ako hočejo brez velikih stroškov napraviti izborno juho. Dobiva se pri Karolu C. Holzer-ju v Ljubljani.
(20—11)

Malaga sekt iz l. 1876 1/1 stekl. fl. 1'50 1/2 fl. -80
Med. malaga sekt iz l. 1862 1/1 „ „ 2'50 1/2 „ 1'30
Zlatobarvni malaga 1/1 „ „ 2' - 1/2 „ 1'10

Vino iz Španske veletržnice „Vinador“, za katerega absolutno pristnost in ukusnost se jamči, dobiva se pri gospodu

Jožefu Svobodi,
lekarju v Ljubljani. (98—2)

Na marko „Vinador“ in na zakonito deponovano varnostno znamko prosimo paziti, ker se le za tako znamenovanega blaga absolutno pristnost in ukusnost jamči.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **autoriteto**, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj **slab posluš.** **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva se proti dopušljanju gld. 1'70 v vsej Avstro-Ogrski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögl in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu, Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom
c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Pravi zaklad
za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo
Dra Retau-a
Sebeohrana.
Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjižarni „Verlags-Magazin R. F. Bleray v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjižarni.
(1089—10)

Zobni zdravnik iz Berolina
UNIV. MED.
DR. R. JACOBI
Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje
ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.
(120—5)

! Razprodaja !
Pozor!
gospodinje!
Pozor!
Razprodaja
modrobelo posteklene plošče-
vinaste kuhinjske posode
pri
Andr. Druškovič-u
trgovina z železjem
v Ljubljani, Mestni trg št. 10.
Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bolnic itd. najboljša prilika, svoje hišne in kuhinjske orodje po ceni dopolniti ali pa si novo omisliti.
Nevestam priporočam svojo nalašč za novo gospodarstvo sestavljeno hišno potrebščino iz železa od gld. 15.— do gld. 200.—.
Vsaka naročila se takoj in vestno izvršijo.
(54—14)
! Razprodaja !

„AVSTRIJA“
vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje in rente
na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastni hiši.
Ustanovljena meseca avgusta 1860.
Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.
Zavarovane svote se točno izplačujejo.
Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20,501 milijonov gold. Poroštveni zaklad iznaša 2,918 milj. gold. Izplačala je „Avstrija“ do zdaj že 7,444 milijonov gold. Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledic, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati. Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:
I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.
II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.
III. Zavarovanje na doživetje in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovane poprej umrl.
IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvič izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.
V. Zavarovanje rent (penzije).
VI. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.
VII. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovane poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5% obrestnimi obrestmi.
VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se kadar zavarovane določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovane pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačani znesek.
Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje:
Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani:
Ignacij Valentinič,
Pisarna: Sv. Petra cesta št. 73. (119—2)

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(7-8)

pri

nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Knjige in muzikalije

pokojnega gosp. Vojteha Valente se razprodajajo
na Colzovi cesti h. št. 10 v I. nadstropju od 11. ure
dopoludne do 1. ure popoldne in od 3.—5. ure popoldne.

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860—23)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Koroški

RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vreleca.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali
sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, —
zdravišče za belnike na železci in mehurji
trpeče, za kataralične in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani

pri M. E. SUPAN-u. (849-21)

Novo racionalno zdravljenje.

Brez zdravil.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure

Romana Weissmanna

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastonj

(332—24)

v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Neškodljivo.

Spričevala znanih zdravnikov.

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Umetno in kupčijsko vrtnarstvo.

Izdelovatelji vencev in šopkov.

Ilustrovani katalogi dobé se zastonj in franko.

Trgovina s semeni.

(67—7)

Najboljši sifoni

postavno legirani

pristronji za soda-vodo

za samotvorno in

tekočo ogljikovo kislino

prodaja leta 1814. ustanovljena, s prvimi darili
odlikovana

ces. kralj. dež.-priv.

(146—8)

tovarna

KARL POCHTLER

Dunaj, VII., Kaiserstrasse št. 87.

Ceniki zastonj in frankovano.

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu

(956—18)

priporoča svojo bogato zalogo

nagrobnih vencev

iz umetno narejenih cvetk in

trakov za vence

v različnih cenah.

Zaloga vencev je skoro vsak teden nova.

Preskrbujejo se tudi

nagrobni venci iz svežih cvetk

po lastnih cenah pri najcenejših in najboljših izdelovalcih.

Pri brzojavnih naročilih zadošča naslov: **Benedikt v Ljubljani.**

